

[Steen.]

til folketinget, havde de samtidig automatisk stemt for en liste til landstinget, som de ikke havde indfyldelse på, og det ønskede de ikke. Der er for mig ingen tvivl om, at det var dette punkt i grundlovsforslaget, som bevirkede, at det ikke fik flertal dengang. Hvorfor så argumentere på den anden måde?

Så tager det ærede medlem hr. Harald Petersen andre standpunkter frem, gamle standpunkter, og drager dem ind i sagen her uden hensyn til, hvordan situationen var dengang. Vi er enige om — det ærede medlem kan ikke få nogen diskussion med mig om det —, at det er rimeligt, at vi har samme valgretsaldere. Derfor vil jeg også gennemføre den, jeg anser for rigtigst, hvor jeg har mulighed for at gøre det, og jeg ønsker snarest muligt, efter at vi har gennemført dette forslag, også at gennemføre 21 års valgretsaldere i forfatningen, så vi har samme valgretsaldere alle vegne. Det er det gode, gamle radikale standpunkt, der har sejret, lad være at forkludre det for os.

Anden næstformand (Victor Larsen): Det ærede medlem hr. Holger Eriksen har ordet for en kort bemærkning.

Holger Eriksen: Nej, jeg har ikke villet hævde, at vor forfatning er udtryk for et mindretalsdiktatur, men jeg har villet påstå, og efter min mening med rette, at når det ærede medlem hr. Harald Petersen vil anvende de mindretalsrettigheder, der går ud over flertalsrettighederne, på andre områder end de forfatningsmæssige, er det udtryk for et mindretalsdiktatur.

Anden næstformand (Victor Larsen): Det ærede medlem hr. Harald Petersen har ordet for en kort bemærkning.

Harald Petersen: Det ærede medlem hr. Steen søger nu at granske vælgernes hjerter og nyrer ved afstemningen i 1939 og har fundet ud af, at det mere var rigstinget end valgretsaldere nedsettelse, der var årsårsstenen og bevirkede, at grundlovsforslaget faldt. Ja, jeg skal ikke sige, om det var det ene eller det andet. Vi har i den henseende kun een ting at tage til efterretning, og det er, at hele codillen faldt, ganske simpelt. Vælgerne havde ikke tilstrækkelig interesse for det, man dengang stillede op fra de såkaldte grundlovsparteriers side.

Når det ærede medlem hr. Steen siger, at nu vil han på det område, vi behandler

her, indføre 21 års valgretsaldere og, så snart der er lejlighed dertil, indføre den på andre områder, og tilføjer, at det er det gode gamle radikale standpunkt, så vil jeg sige: nej, det er hverken gammelt eller godt — det er muligvis radikalt —, for det er et helt nyt standpunkt. De radikale har i denne sag, som jeg har påvist, indenfor de sidste 12 år skiftet standpunkt endda principielt så nogenlunde hvert fjerde år, og det er muligt, at der kan komme et nyt standpunkt fra de radikales side også i denne sag. Men det afgørende og det, jeg gerne vil stille både de radikale og regeringspartiet overfor, er dette: vil man i denne sag, som regeringen har rejst som en principalsag, og som for første gang er rejst af en dansk regering, forholde vælgerne ret til at udtale sig ved dette spørgsmåls afgørelse, når det samtidig ville lette hele det forfatningsmæssige arbejde, vi iøvrigt har med at gøre i disse år? Det er kærnepunktet.

Kristen Amby: Det er ikke for at holde nogen lang tale jeg kommer herop, men der er et par bemærkninger, jeg gerne vil gøre ved denne lejlighed. Det er påfaldende, at så mange er enige om 21 års valgretten, og at der egentlig ikke er nogen, heller ikke af dem, der ikke vil være med, der siger, at de tager afstand derfra. Jeg vil derfor gerne sige, at jeg ønsker ikke 21 års valgretsaldere, og da man i sin tid satte den ind i vort program, stemte jeg også imod det, men det er en af de ting, man må tage med. Jeg har iøvrigt aldrig lagt skjul på, at jeg ikke er tilhænger af 21 års valgretten, og når man pludselig begynder, som nogle gør det, at snakke om, at det er mere demokratisk med 21 års valgret end med 23 år, så melder jeg pas. Så kan man lige så godt sige, at den skal være 18 år eller 16 år, eller sige, som det ærede medlem hr. Starcke, at børnene skal stemme igennem deres fader eller moder. Jeg kan ikke lide at lave så meget om. Jeg synes, at 45 år, som det for visse vælgere kan være ved valg til landstinget, er en lovlig høj valgretsaldere, så den vil jeg godt være med til at nedsette, men jeg synes, det skal være sagt, at når — og det går jeg ud fra at man vil være bekendt — store partier ikke ved denne lejlighed vil gennemføre 21 års valgretten, er det ikke bare af tekniske grunde og fordi man først skal have det gennemført et andet sted; men hvorfor så ikke sige det? Hvorfor ikke sige det lige ud ad landevejen, at man er imod det? Jeg vil iøvrigt sige som konservativ — og reaktionær, for det er jeg også —, at det skulle glæde mig, om de mennesker,